

FELSEFE VE BİLİM

ARŞİVİ

Cilt: 1, Sayı: 101

ÖZEL AKADEMİK BASKI

2024

BİLİM FELSEFESİNE GİRİŞ

Hazırlayan: İlker ÜNSAL

İnsanın bilme ve hakikati arama tutkusuyla başlayan bu muazzam serüveni, akılda kalıcı maddeler ve emojilerle senin için özetledim:

BİLİMİN DOĞUŞU VE FELSEFEYLE ORTAK YÖNÜ

Bilim, insanın doğayı sistematik bir şekilde anlama çabasıdır. Başlangıçta felsefenin kanatları altında doğmuş, zamanla kendi kurallarını koyarak modern bilime dönüşmüştür.

Ortak Amaç: Hem bilim hem de felsefe, evreni ve varoluşu anlama, açıklama ve sorgulama çabası içindedir. İkisi de "Neden?" sorusundan beslenir.

BILIM VE FELSEFENİN TEMEL FARKLARI

Aynı amaca hizmet etseler de yolları ve araçları farklıdır:

- **Kapsam:** Felsefe evrendeki her tür konuyu (soyut, somut, ahlaki) ele alırken; bilim yalnızca gözlenebilir olguları ve somut olayları konu edinir.
- **Yöntem:** Felsefe aklın sınırlarında dolaşır, düşünme, akıl yürütme ve argüman oluşturma yöntemlerini kullanır. Bilim ise aklın yanına deney ve gözlemi de ekler.
- **Sonuçlar:** Felsefenin ulaştığı sonuçlar kişisel, yoruma açık ve öznel. Bilimin elde ettiği bilgiler ise kanıtlara dayalı ve herkes için geçerli olan nesnel bilgilerdir.

BILIM FELSEFESİ NEDİR?

Bilimin devasa bir bilgi birikimi yaratması, filozofların dönüp "bilimin kendisini" sorgulamasına neden olmuş ve Bilim Felsefesi doğmuştur. Bilim felsefesi şu konuları inceler:

- Bilimin doğası, işleyişi ve bilimsel bilginin tam olarak nasıl üretildiği.
- Bilimsel teorilerin gerçekten "doğru" ve "geçerli" kabul edilmesi için hangi ölçütlerin gerektiği.
- Bilimin ve bilimsel gelişmelerin toplum üzerindeki ahlaki (etik) ve sosyal etkileri.
- Bilimsel bilginin sınırlarının nerede başlayıp nerede bittiği.